

У НОМЕРІ:

Актуально!

Садкіна В. І.

Компетентності — обговорюємо, тлумачимо,
звикаємо до нових підходів 2

СПЕЦВИПУСК

Святкуємо Новий рік та Різдво

Бондарець О. Г.

Christmas Party (5 form) 7

Решова В. І., Сокол О. В.

Традиції різдвяно-новорічних свят
у музичній культурі України
та Великої Британії (6 клас,
інтегрований урок «Музичне мистецтво»
та «Англійська мова») 11

Яненко І. М.

Різдво (6 клас, за підручником О. Карп'юк) 17

Бондарець О. Г.

Різдвяні традиції України і Великобританії
(7–9 класи) 20

Бондарець О. Г.

Merry Christmas! 24

Пелещак А. А.

New Year's Party! 29

Крюкова С. В.

Fairy Tale Party
(для учнів початкових класів) 33

Цікаво знати

Новорічні ювелірні прикраси 16, 28, 32

Фаховий сервер № 38

НА КОЖЕН ДЕНЬ

Береза З. О.

Контроль у процесі навчання іноземної мови

Мічуріна Т. В.

Фізкультхвилинки на уроках англійської мови
в 5–7 класах

Кольорова вкладка

16 листопада — Міжнародний день толерантності

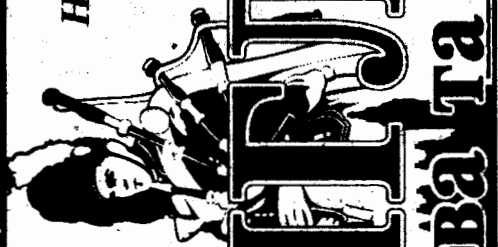
21 листопада — День Підності та Свободи

He who lives by the sword shall die by the sword

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

АНГЛІЙСЬКА

Мова та література

Журнал «Англійська мова та література» — 01656-95925 • Журнал з книжковим додатком — 01657-37048

№ 33 (511) • ЛИСТОПАД 2016 Р. • ЗАСНОВАНИЙ У СЕРПНІ 2002 Р. • ВИХОДИТЬ ТРИЧІ НА МІСЯЦЬ

За сприяння Міністерства освіти і науки України • Учасники проекту АННУ ім. Г.С.Сковороди

ТРАДИЦІЇ РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНИХ СВЯТ У МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

(6 КЛАС, ІНТЕГРОВАНІЙ УРОК «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» ТА «АНГЛІЙСЬКА МОВА»)

Решова В. І., Сокол О. В., СШ № 133 «Лицей мистецтв», м. Харків

Мета: формувати уявлення учнів про традиції святкування Різдва та Нового року в Україні та Великій Британії.

Завдання:

- **освітні:** поглибити знання про особливості українських зимових календарно-обрядових пісень та ознайомити з музичними властивостями та текстами різдвяних пісень англійською мовою в популярній та класичній музиці; вдосконалювати навички вокального співу, читання англійською мовою та перекладу текстів українською;
- **розвивальні:** розвивати творче мислення, дослідницькі навички під час слухання, сприйняття української та англійської народної та класичної музики;
- **виховні:** виховувати ціннісне ставлення до української та англійської мови та національних культур, зацікавлення й повагу до народної та класичної музики, почуття патріотизму та краси.

Тип уроку: інтегрований.

Форма проведення: навчальний практикум.

Обладнання: CD-програвач; аудіозаписи різдвяних, новорічних пісень та музичних творів; тексти пісень англійською мовою (для читання та вивчення на уроці); портрети композиторів (В. Барвінського, М. Леонтовича, Б. Бріттена).

Основні поняття та терміни: календарно-обрядові пісні зимового циклу, колядки, щедрівки, хоровий цикл, фортепіанний цикл.

Музичні твори: українська народна пісня-щедрівка «Ой, у полі плужок оре»; М. Леонтович «Хорова обробка "Щедрик"»; В. Барвінський «Фортепіанний цикл "Колядки та щедрівки"» («Нова

радість», «Добрий вечір тобі»); Б. Бріттен «Фрагменти циклу "Вінок колядок"» («Це маленьке дитя», «Подякуємо Господу»); колядка "Silent night".

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЯ КЛАСУ ДО УРОКУ

(Вхід учнів до класу під українську народну пісню «Ой, у полі плужок оре».)

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Бесіда за вивченим матеріалом попередніх уроків

Викладач музичного мистецтва. Дайте відповіді на запитання.

1. Що таке цикл у музиці?
2. У якому жанрі створено твір М. Мусоргського «Дитяча»?
3. Які пісні називають календарно-обрядовими?
4. Чи знаєте ви іноземні пісні, які виконують на Різдво та Новий рік?

T. What are Christmas Carols?

P1. Christmas carols are special songs which are sung during the Christmas season. The songs are about Jesus and the time when he was born.

T. Why were Christmas Carols written?

P2. Many Christmas carols were written for a special purpose, often to accompany performances of religious dramas dating from medieval times.

In the Middle Ages, carols were dances accompanied by singing. It is thought that these dances were introduced to England from France.

T. What does the word "carol" mean?

P3. The word "carol" comes from the ancient Greek "choros", which means "dancing in a circle," and from the Old French word "carole", meaning "a song to accompany dancing". Over the years, the word "carol" changed its meaning, referring only to certain kinds of songs, the word carol became known as Christmas songs.

T. What is Carol Singing?

P4. Carol singing, or Caroling, is singing carols in the street or public places. It is one of the oldest customs in Great Britain, going back to the Middle Ages when beggars, seeking food, money, or drink, would wander the streets singing holiday songs. People today still go carol singing. People go from house to house singing carols and collecting money for charity. The traditional period to sing carols is from St Thomas's Day (21 December) until the morning of Christmas Day.

Повідомлення теми уроку

Викладач музичного мистецтва. Сьогодні ми з вами говоримо про традиції святкування Різдва в Україні та Великій Британії.

III. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

(Повідомлення учнів приготовлені заздалегідь.)

1-й учень. Наш народ має прадавні традиції та обряди, що збереглися, поєднавшись із християнськими святами. Саме колядки та щедрівки є піснями, що супроводжували обряди святкування Різдва та Нового року.

Колядки виконують, починаючи зі свята Різдва і до Водохрещі. Першими оповісниками народження Христа були діти, які вдосвіта навідувалися до родичів, сусідів із вітальними віршами та піснями.

2-й учень. Щедрівки співають з давніх часів лише в Україні — в період від святкування старого Нового року й до Водохреща. Напередодні старого Нового року святкують Щедрий вечір. За християнським календарем, це день преподобної Меланії. Ці два свята поєдналися як Щедрий вечір, або Меланки.

Назва «Щедрий» пов'язана з тим, що на вечерю подавали м'ясні страви. Головною подією було щедрювання — спів-побажання господарям щастя, здоров'я, заможності.

3-й учень. Удосвіта, наступного дня — 14 січня (на Василя), хлопчики 14 років, обходили родичів та сусідів і засівали їхні хати зернами пшениці або жита, із побажаннями господарям щастя, здоров'я, добробуту та достатку в Новому Році. Колядки відрізняються від щедрівок за приспівом. У колядках співають «святий вечір», у щедрівках — «щедрий вечір».

4-й учень. У зимових обрядових піснях часто згадують про весну: як Василько жито сіє, а Маланка пасе качура; про зозулю чи ластівочку... Ці пісні виникли за давніх часів. Саме тоді наші пращури-язичники святкували Новий рік не в січні, а в березні, коли природа прокидалася від зимового сну. Згодом Новий рік почали зустрічати взимку, проте давні пісні збереглися.

Довідка про українську народну пісню-щедрівку «Щедрик» в обробці М. Леонтовича

Викладач музичного мистецтва. У відомій українській народній пісні «Щедрик» збереглися язичницькі вірування. Головне місце в ній посідають сили природи. Мелодія — дуже проста, побудована на первісних інтервалах секунди й терції. Чотиризвучний мотив багаторазово повторюється, створюючи своєрідну музичну тканину твору.

Український композитор Микола Дмитрович Леонтович (1877–1921) є дуже відомим композитором завдяки створеній їм хоровій обробці «Щедрик». Ця пісня також популярна у багатьох країнах світу під назвою "Carol of the Bells".

Довідка про створення англомовного варіанту «Щедрика» — "Carol of the Bells"

P5. Although "Carol of the Bells" has become a popular tune during the holidays, the original lyrics had nothing to do with Christmas. Written in 1916 by Ukrainian composer Mykola Leontovich and titled "Shchedryk"

the song tells the tale of a swallow flying into a household to proclaim the plentiful year that the family will have. The song's title is derived from the Ukrainian word "shchedryi", which means "bountiful". The Ukrainian National Chorus did not limit its performances of "Shchedryk" to the Julian New Year, and the song became popular in other parts of the world as the choir introduced it to other nationalities, including the United States, where they first performed the song to a sold-out audience in Carnegie Hall Oct. 5, 1921. When American choir director and arranger Peter Wilhousky heard Leontovich's choral work, it reminded him of bells; so he wrote new lyrics to convey that imagery for his choir. He copyrighted the new lyrics in 1936 and also published the song, despite the fact that the work was published almost two decades earlier in Soviet Ukraine. In the late 1930s, several choirs that Wilhousky directed began performing his Anglicized arrangement during the Christmas holiday season. Now called "Carol of the Bells", the song has become associated with Christmas because of its new lyrics, which include references to silver bells, caroling and the line "merry, merry, merry, merry Christmas".

6-й учень. Хоч мелодія "Carol of the Bells" стала популярною під час свят, оригінальний текст не має нічого спільного з Різдом. Оброблена 1916 року українським композитором Миколою Леонтовичем під назвою «Щедрик», пісня розповідає про ластівку, що літає та щебече, проголошуючи рясний рік для сім'ї-у прийдешньому новому році. Назва пісні походить від українського слова «shchedryi», що означає «достаток». Українська народна пісня стала популярною також у інших частинах світу, зокрема США, де вона вперше була виконана в Карнегі-хол 5 жовтня 1921 р.

Коли американський диригент і аранжувальник Петро Вильговський почув хорівий твір Миколи Леонтовича, це нагадало йому звучання дзвіночків; тому він написав власний варіант пісні, яка відома в цьому варіанті і зараз. Поступово пісня почала асоціюватися

з Різдом через його нові слова: "merry, merry, merry Christmas" («веселого, веселого, веселого Різдва»).

Т. Пропонуємо вам послухати пісню «Щедрик» англійською мовою.

(Звучить англomовна версія пісні «Щедрик».)

Т. А зараз ми з вами ознайомимося з традиціями святкування Різдяних свят у Великій Британії.

♦ Why do we celebrate Christmas?

P7. Every year in December we celebrate the birthday of Jesus Christ. That is why we call this time of year "Christmas" — we celebrate the "Mass", or church service, for Christ.

♦ Where does the word Christmas come from?

P8. The word Christmas (or Christ's Mass) comes from the Old English name "Cristes Maesse" — Christ's Mass — and is the celebration of the birth of Jesus. The first recorded observance occurred in Rome in 360 A.D., but it wasn't until 440 A.D. that the Christian Church fixed a celebration date of 25 December.

♦ How is Christmas Celebrated in Britain?

P9. Christmas is a truly magical season, bringing families and friends together to share the much loved customs and traditions which have been around for centuries. Most people are on holiday in the UK and stay at home with their family on Christmas day, the main day for Christmas celebrations in Britain

♦ What day is the main Christmas celebration in Britain?

P10. Christmas is celebrated on the 25th December, with a Christmas dinner at midday for the whole family.

♦ How do the British prepare for Christmas?

P11. During the weeks before Christmas Day, we send cards, watch 'nativity plays' and go to carol services. We put up Christmas decorations in our homes and churches.

P12. The history of British Christmas Customs and Traditions. Many of our Christmas customs began long before Jesus was born. They came from earlier festivals which had nothing to do with the Christian church. Long time ago people had mid-winter festivals when the

days were shortest and the sunlight weakest. They believed that their ceremonies would give the sun back its power. The Romans, for example, held the festival of Saturnalia around 25 December. They decorated their homes with evergreens to remind them of Saturn, their harvest god, to return the following spring.

Some of these customs and traditions were adopted by early Christians as part of their celebrations of Jesus' birthday.

In Victorian times some new ideas such as Father Christmas, Christmas cards and crackers were added to the celebrations.

**Довідка про створення пісні
"The Silent Night"**

T. The Story of the Silent Night Carol.

The carol "Silent Night" was written in 1818, by an Austrian priest Joseph Mohr. He was told the day before Christmas that the church organ was broken and would not be prepared in time for Christmas Eve. He was saddened by this and could not think of Christmas without music, so he wanted to write a carol that could be sung by choir to guitar music. He sat down and wrote three stanzas. Later that night the people in the little Austrian Church sang "Stille Nacht" for the first time.

The first instrument on which the carol "Silent Night" was played was a guitar.

IV. ЗАСВОЄННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

**Формування навичок сприйняття
музичних творів**

Викладач музичного мистецтва. Як відомо, для більшості композиторів найулюбленішою темою творчості є свято Різдва. Видатний український композитор Василь Олександрович Барвінський (1888–1963) протягом усього життя вивчав та досліджував музичний фольклор різних регіонів нашої країни та втілював його у своїх авторських творах, популяризуючи та поширюючи народні мелодії та пісні. Одним із таких творів, де відбулося поєднання народної музики з класичною став його фортепіанний цикл «Колядки та щедрівки». Твір складається

з обробок 22 українських колядок та щедрівок. Композитор поєднав у збірці національний фольклор західної та східної України. Деякі мелодії він використав із хороших збірок українських композиторів-фольклористів Кирила Стеценка та Філарета Колесси.

У своїх обробках композитор прагнув зберегти неповторність та самобутність кожного твору. У народних традиціях співу він уживав прийоми поліфонічного розвитку мелодії з підголосками.

Відомий британський композитор ХХ ст. Бенджамін Бріттен (1913–1976) створив цикл «Вінок колядок» для хору, дискантів-солістів та арфи. Твір складається з 11 частин, що створюють відповідний передсвятковий настрій.

**Формування навичок роботи
з англійським текстом**

T. Ви отримали текст частини «Це маленьке дитя». Зараз ви прослухаєте цю частину, сприймаючи музику та слідкуючи за текстом. Прочитайте його.

(Звучить фрагмент «Це маленьке дитя».)

This little Babe so few days old is come to rifle
Satan's fold;
All hell doth at his presence quake,
though he himself for cold do shake;
For in this weak unarmed wise the gates of hell
he will surprise.
With tears he fights and wins the field,
his naked breast stands for a shield;
His battering shot are babish cries,
his arrows looks of weeping eyes,
His martial ensigns Cold and Need,
and feeble Flesh his warrior's steed.
His camp is pitched in a stall,
his bulwark but a broken wall;
The crib his trench, haystacks his stakes;
of shepherds he his muster makes;
And thus, as sure his foe to wound,
the angels' trumps alarum sound.
My soul, with Christ join thou in fight,
stick to the tents that he hath pight.
Within his crib is surest ward, this little Babe
will be thy guard.
If thou wilt foil thy foes with joy,
then flit not from this heavenly Boy

Формування уявлень про особливості творів, що вивчаються

Викладач музичного мистецтва. Зараз ми з вами уявимо себе слухачами музики в концертному залі. Ви об'єднані у дві групи. Прослухайте музичні твори та виконайте завдання.

Музичні твори для прослуховування

1. В. Барвінський. Фортепіанний цикл «Кольядки та щедрівки» («Нова радість»).
2. М. Леонтович, «Щедрик».
3. Б. Бріттен. Цикл «Вінок колядок» для хору, солістів-дискантів та арфи. Частина «Подякуємо Господу».

Робота в групах

Група 1

1. З прослуханих в обробці для фортепіано українських народних пісень вибрати ту, що належить до колядок.
2. Напишіть назву фрагменту «Подякуємо Господу» англійською мовою.

Група 2

1. З прослуханих українських народних пісень вибрати ту, що належить до щедрівок.
 2. Напишіть назву фрагменту «Це маленьке дитя» англійською мовою.
- ♦ Внесіть до таблиці відповіді на питання:

Група	Завдання 1	Завдання 2
1		
2		

Висновок

Самостійний висновок учнів про особливості святкування Різдвяних та новорічних свят в Україні та Великій Британії.

V. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ

Перевір себе

Викладач музичного мистецтва. Ви виконали завдання, перевірте свої відповіді.

Група	Завдання 1	Завдання 2
1	В. Барвінський «Нова радість»	“Thank the Lord”
2	М. Леонтович «Щедрик»	“This little Babe”

Диференційоване домашнє завдання

Для учнів з середнім та достатнім рівнем знань:

- ♦ Опрацювати статтю «Цикли у вокально-хоровій музиці» (за підручником Л. Масол с. 60–62) та виконати усно завдання № 1–2, с. 62.

Для учнів з високим рівнем знань:

- ♦ Дізнатися з довідкової літератури або інтернету цікаві відомості про історію створення відомих різдвяно-новорічних пісень: «Щедрик», “Jingle bells”, “Silent night”, підготувати за ними усні повідомлення до наступного уроку англійською мовою.

Література

1. Бех І. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Бех, К. Чорна // Шкільний світ. Музика. — 2014. — № 23 (703). — С. 5–21.
2. Вислоцька Н. Використання інтерактивних технологій на уроці музики. / Н. Вислоцька // Мистецтво і освіта. — 2008. — № 4. — С. 35–37.
3. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей проведення уроку / О. М. Ворожейкіна. — Х. : ВГ «Основа», 2011. — 2-ге вид. перероб. — 255 с.
4. Гін А. О. Прийоми педагогічної техніки. Посібник для вчителів / А. О. Гін. — Луганськ : Навчальна книга. Янтар. — 2004. — 100 с.
5. Голікова Г. Комунікативно-ситуативні вправи на уроках музики / Г. Голікова // Мистецтво і освіта. — 2008. — № 4.
6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І. М. Дичківська. — 2-ге вид., доповн. — К. : Академвидав, 2012. — 352 с.
7. Електронний конструктор уроку. Музичне мистецтво 6 клас. Методичний комп'ютерний посібник. — Х. : ВГ «Основа». — 2015.

8. Золотарьова О. І. Усі уроки музичного мистецтва. 6 клас / О. І. Золотарьова. — Х. : ВГ «Основа», 2014. — С. 78–82.
9. Іваницький А. І. Український музичний фольклор: Підручник для вищих учбових закладів / А. І. Іваницький. — Вінниця : НОВА КНИГА, 2010. — С. 50–59.
10. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (наказ Міністерства і науки України від 16.06. 2015 р. № 641).
11. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв у 2-х частинах. Частина 1 / Я. С. Кушка. — Вінниця : НОВА КНИГА Гранд, 2007. — 216 с.
12. Масол Л. М. Музичне мистецтво : підруч. для 6 кл. для загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол, Л. С. Аристова. — Х. : Сидія, 2014. — С. 60–62.
13. Матюшенко О. Інтерактивні методи навчання на уроках музики / О. Матюшенко // Мистецтво і освіта. — 2010. — № 3. — С. 22–24.
14. Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах (додаток до Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. №641).
15. Наволокова Н. П. Практична педагогіка. 99 схем і таблиць / Н. П. Наволокова, В. М. Андреева. — Х. : ВГ «Основа», 2010. — 117 с.
16. Решова В. І. Зимові календарно-обрядові пісні. Театралізовані дійства / В. І. Решова. — Мистецтво в школі. — 2013. — № 1. — С. 21–23.
17. Рябуха А. П. Національно-патріотична робота в школі / А. П. Рябуха // Педагогічна майстерня. — 2015. — № 9 (57). — С. 11–19.
18. Садкіна В. І. 101 цікава педагогічна ідея. Як зробити урок / В. І. Садкіна. — Х. : ВГ «Основа», 2011.
19. Скарбниця народної мудрості. Свята, традиції, прислів'я, приказки / Авт-укл. О. В. Лаврик. — Х. : Аргумент Принт, 2012. — С. 32–52.
20. Ульянова В. С. Музичне мистецтво. 6 клас (за підручником Л. М. Масол, Л. С. Аристової) / В. С. Ульянова, Є. С. Зінов'єва. — Х. : ВГ «Основа», 2015. — 80 с.
21. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. — К. : Академвидав, 2012. — С. 86–104.
22. Шкода М. Н. Традиції і свята українського народу / М. Н. Шкода. — Донецьк : ТОВ «ВКФ “БАО”», 2014. — С. 27–55.

